

KAPellen en KRUISEN

nummer 69

december 2015

STICHTING KRUISEN en

KAPellen in LIMBURG

Stichting Kruisen en Kapellen in Limburg

Swalmerstraat 100
Postbus 470
6040 AL Roermond

Telefoon
(0475) 386 747

E-mail
skkl@bisdom-roermond.nl

Website
www.kruisenenkapellenlimburg.nl

Bank
ABN-AMRO
IBAN: NL58 ABNA 05762 20 159
BIC: ABNANL2A

Doel
De stichting, verbonden met het Bisdom Roermond, is als overkoepelende organisatie sinds 1954 actief betrokken bij de zorg voor kruisen en kapellen in Limburg.

Doelstelling is het adviseren en stimuleren van lokale groeperingen en particulieren.

De stichting adviseert op het gebied van restauratie en onderhoud, alsmede bij het oprichten van kruisen en kapellen.

Kapellen en Kruisen is een uitgave van de Stichting Kruisen en Kapellen in Limburg

Redactie
J.H. Jenniskens

Donateurs
minimaal € 25,- per jaar

Abonnementen
€ 15,- per jaar

ISSN 1875-1644

provincie limburg

HUIS VOOR DE KUNSTEN LIMBURG

BISDOM ROERMOND

VAN DE VOORZITTER

????????????????

??????????????????.

*Matheu Bemelmans,
voorzitter*

Inhoudsopgave:

2	Van de voorzitter	14	Hekwerk Jacobuskapel
2	Inhoudsopgave	15	Een nieuwe plek voor een oud corpus
3	Beleidsplan 2015 - 2020	16	5000 kilo zware Mariakapel verplaatst
4	Wandeling op de feestdag van St Jan	17	Gevelkruis Restaurant Geulhemermolen
6	Kapel der H.H. Aartsengelen	18	Gezocht: Vakmanschap voor St. Goar
10	Bissebeeks Vers	19	Een inspirerend voorbeeld bij de burens
11	De Lieve Vrouwkes van Limburg (6)	20	De Speurneus
12	Andreaskapel in Sittard-Leyenbroek weer in gebruik	22	Wie, wat, waar, waarom en wanneer?
13	Inzegening van een kruis bij het Peijerhoes in 't Thaal te Echt	23	Aandachtsgebieden bestuursleden

Bissebeeks Vers

Kruisen en kapellen maken een onlosmakelijk onderdeel uit van het mooie Limburgse land, maar zij staan zelf ook vaak op de mooiste plekjes in het landschap; met het beste uitzicht. Stel dat zij konden praten!

***Een beekje zoekt zich
beneden het dieptepunt van haar dal
een kronkelend pad
nog dieper het dal in.***

***Het beekje meandert
door verlaten land.***

***Zelf weet zij het nog niet,
maar zij is op zoek naar een rivier
die haar gekanaliseerd nooit meer
de ruimte zal bieden tot rust.***

*Wiel Oehlen
foto: Jan Jansen, Nuth (uit het privé-archief)*

De Lieve Vrouwkes van Limburg (7)

In het Heiligdomsjaar 1937 verscheen bij Uitgeversmaatschappij Ernest van Aelst te Maastricht/Vroenhoven een alleraardigst boekje “De Lieve Vrouwkes van Limburg”, waarin 21 kerken en kapellen worden beschreven, waar Maria op een bijzondere wijze vereerd wordt.

In deze Nieuwsbrief O. L. Vrouw van Zeven Smarten, Helden-Panningen.

Het was vooral in de 16e en 17e eeuw, dat de verering der (zeven) Smarten van Maria toenam. Het was in de tijd, dat zoveel leed, gekomen was over onze Katholieke streken, door afval van het Geloof, door twist en tweedracht, door verdrukking en vervolging, pest, hongernood en oorlog. Was het wonder, dat temidden van die algemene rouw, overal de passiebloemen ontloken van kruisen langs de wegen en bedroefde Moeders in de nissen. Daar schreide men zijn leed uit en zocht men zijn troost bij een Moeder, die véél meer geleden had, bij een Kruislievenheer, Die arm en krank, in smart te sterven hing.

Te Roermond, bouwde men in 1645 de zeven kapelletjes ter ere van de Smarten van Maria, vanaf de Franciscanerkerk door de Kapellerlaan naar de kapel in 't Zand. Te Schilbers-Echt ontbloeden in de purperen hei de witte kapelletjes van de zeven Voetvallen, te Afferden, te Blerick, te Schinnen., te Venray, te Weert en in zovele andere Limburgse plaatsen, werden kapelletjes en altaren gebouwd, waarin Maria's beeld met gestorven Jezus op Haar schoot, of met het zevenvoudig zwaard door het Hart, geplaatst werd.

Zo ook heeft Helden zijn heel bijzondere devotie zien opbloeien tot O. L. Vrouw van Smarten. Want toen in het jaar 1636 de pest rondom Helden woedde, vielen de slachtoffers als blaren van een herfstboom. Een rijk man ter plaatse werd ook aangestast, maar hij' beloofde in zijn hoogste nood, een som geld te geven voor de bouw ener Mariakapel. De man genas inderdaad, maar eerst in 1643 kon hij zijn plan uitvoeren, omdat men tegenwerking vreesde van de kant der protestanten.

De kapel: werd druk bezocht en Maria beloofde het groot vertrouwen der vereerders, zodat de toeloop steeds groter werd. Tweemaal moest de kapel vergroot worden, voor het laatst in 1698 door Bisschop Cools. Twintig jaren later in 1719 schrijft de geschiedschrijver Knippenbers: “dat de gunsten en weldaden des hemels niet ophielden daar te vloeien”.

Door de purperen Peel trokken de biddende processies voort, naar de kapel van Panninsen langs heiwegen en blinkende vennen.

Ze kwamen van Kessel en Sevenum, van Helden-Dorp en zelfs van uit Meyel. Haast ieder jaar, had in de helft der 17de eeuw een merkwaardige genezing plaats, en meest gebeurden die genezingen op een of ander Maria-feest.

Zó genoot deze hele Peelstreek tot Weert en Meyel toe, de weldadige bescherming van O.L.Vrouw der Zeven Smarten, te Helden-Panningen.

Bij gelegenheid van de 300-jarige verering van het miraculeus Beeld, werd eindelijk de oude kapel afgebroken en ter plaatse een mooie en nieuwe parochiekerk gebouwd. Daarin werd het Maria-beeld geplaatst, en als een oude, trouwe Moeder opgenomen in het mooie Godshuis van Haar eigen Kind.

Door Maria tot Jezus! dat is steeds de veilige wegwijzer voor ons door de doolhof van het leven.

En al is Maria een “Vrouw van Smarten”, die ons leidt tot Haar Zoon, een “Man van Smarten”, en al voert die weg ook door een bitter tranendal, wij gaan aan Moeders veilige hand door dit korte lijden naar een eendeloos verblijden.

Kapel-kruis te Broeksittard

Broeksittard:

Het kapelletje te Broeksittard werd omstreeks 1815 gebouwd als herinnering aan de bevrijding van de Fransen. Het was een boerenknecht, hij werkte op een boerderij in de buurt van dit "Heilige Hùske", die het kapelletje uit dankbaarheid bouwde en jaren onderhield.

Rond 1550 werd echter al melding gemaakt van "Het Broeksittards Kleusken" en daaruit kunnen we afleiding dat in die tijd ook al een gebedshuisje in Broeksittard stond.

Toen in 1879 de toenmalige pastoor Th. Beumen aan de familie Kamps vroeg om het kapelletje te onderhouden werd dit positief beantwoord. Men renoveerde de kapel, die in zeer slechte staat was. Rond 1900 werd de kapel gecementeerd.

"Staak-Maria"

In de kapel staat een zeer oud beeldje, in kleertjes gestoken. Het unieke aan dit beeldje is dat het lijfje bestaat uit twee eenvoudige stokjes (vandaar de naam "Staak-Maria"), armen en hoofd zijn wel aanwezig. De hoofden van Maria en het kindje Jezus zijn uit hout gesneden. De familie Kamps heeft deze kapel en beeldje 51 jaren onderhouden – tot 1930.

Van 1930 tot 1973 werd de kapel verzorgd door mevr. Coenen-Schins. In 1945 liet zij de kapel verbouwen. Na de verbouwing trok op Eerste Pinksterdag 27 mei 1945 in processie vanaf de kerk in Broeksittard naar deze, toen nog echte veldkapel. Pastoor Th. Mulder hield na de zegening nog een toewijding aan Maria. Thans gaat de bronk (processie) nog steeds ieder jaar naar deze kapel. Aan het Mariabeeldje werd in 1900 door de familie Kamps een zilveren kroon en scepter toegevoegd. Verder schonk de familie Schings in 1945 een zilveren kroontje, dat op het hoofdje van het kindje Jezus werd gezet.

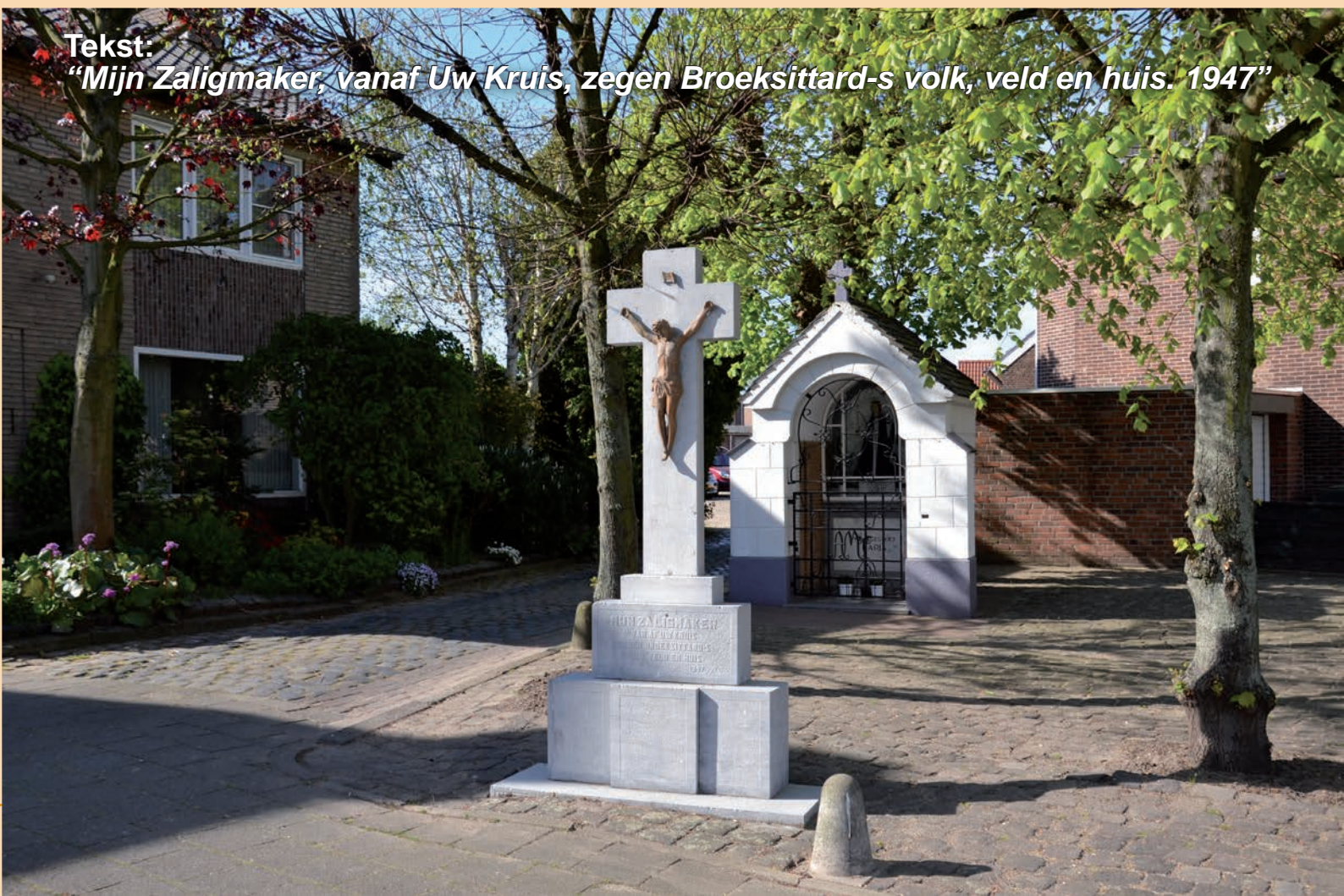
Het kruis bij de kapel.

Voor de kapel stond vroeger een oud kruisbeeld dat in 1947 verplaatst werd naar de Kruisstraat. Het kruisbeeld dat er nu staat werd in september 1947 ingezegend en werd geschonken door de familie Jetten-Beckers. Een grote schare Broeksittardernaren was bij die inzegening aanwezig. Pastoor Th. Mulder beloofde toen, dat ten eeuwigden dage, steeds in september, een processie naar de kapel zou trekken, als dank voor het feit dat Broeksittard gespaard was gebleven van het oorlogsgeweld.

Ubachsberg, Chris Willems.

Tekst:

"Mijn Zaligmaker, vanaf Uw Kruis, zegen Broeksittard-s volk, veld en huis. 1947"

Het beeld van de H. Barbara

De oude kerk van Horst was zeer rijk aan o.a. een belangrijke beeldenschat. Vlak voor het bombardement tegen het einde van de Tweede Wereldoorlog zijn gelukkig de meeste kunstschaten gered en voorlopig “ondergedoken”. Het beeld van de H. Barbara is, hoe precies weet niemand meer, zeer ernstig beschadigd in het koetshuis van de pastorie in Horst terecht gekomen. Daar heeft het al die tijd gestaan en misschien ook wel op de zolder gelegen. Zodoende is het beeld, dat geen uitzonderlijke kunstwaarde heeft, maar wel een hoge gevoelswaarde, in de vergetelheid geraakt.

De huidige Deken De Graaf Woutering, vond het de moeite waard te informeren of het beeld gerestaureerd kon worden en is terecht gekomen bij Lambert van Helden uit Hegelsom. Deze is lid van de Stichting Veldkruisen en -Kapellen in Horst en als zodanig veelvuldig in zijn eigen atelier bezig met het onderhoud en restaureren van beelden en corpora. Hij heeft dit zeer gehavende beeld prachtig gerestaureerd.

Wat er precies met het beeld gaat gebeuren is nog niet helemaal bekend, maar het zal zeker op een of andere manier met de kerk van Horst verbonden blijven.

Barbara zou gewoond hebben in Nicomedië in Klein-Azië. Haar heidense vader, Dioscurus, sloot haar op in een toren om haar te vrijwaren van de vele jongemannen die naar haar hand dongen. Ook liet hij een badhuis voor haar bouwen, zodat ze geen gebruik hoefde te maken van de openbare baden. Dit badhuis bevatte oorspronkelijk twee ramen, maar op verzoek van Barbara werden het er drie (zij had zich in het geheim tot het christendom bekeerd en wilde op deze manier de Heilige Drievuldigheid eren). Toen haar vader haar bekering bemerkte, liet hij haar folteren, maar 's nachts genazen haar wonden op miraculeuze wijze. Uiteindelijk onthoofdde hij haar eigenhandig, maar werd daarop zelf door de bliksem dodelijk getroffen.

Namens de Stichting Veldkruisen en -Kapellen Horst,
A. Veuger

Her?-inzegening wegkruis te Spaubeek

Na een kundige en grondige reparatie is het wegkruis op de kruising Heggerweg-Soppestraat- Kupstraat weer in ere hersteld.

Dit kruis, opgericht in 1961, was een initiatief van de toenmalige buurtvereniging Kupstraat en moest dienen als vervanging van een reeds eerder verdwenen gietijzeren wegkruis.

Dat kruis was van voor de oorlog en dermate vervallen en zelfs gedeeltelijk kapot, dat de gemeente Spaubeek destijds besloot bij de reconstructie van de Heggerweg het kruis niet meer te herplaatsen. Temeer ook omdat de oude lindeboom, waaronder dit kruis gestaan had, plaats had moeten maken voor asfalt. De buurtvereniging Kupstraat nam toen eigener beweging het initiatief een nieuw kruis aan de overzijde van de nieuwe straat te plaatsen.

Buurtbewoner, L. Gabriël maakte een tweetal schetsen en de gemeente koos voor een houten kruis in plaats van een van beton. De buurt zorgde voor de financiën. Zo werd door de fa. Meijers, meubelmakers te Spaubeek, een prachtig kruis van merbau-hout gemaakt. En voorzien van een zinken dakje werd het geplaatst op een stukje grond dat was afgestaan door de fam. Kösters, die achter het kruis op de hoeve "Oude Pastorie" woonden. Een nieuwe lindenboom zorgde ervoor dat het kruis er weer mooi bijstond.

Tot zover een aanvulling op de beschrijving van dit wegkruis, zoals dat ook is beschreven in het 11^e deel van de serie "Wat Baek ós bud" op blz.106 onder S-2-V en S-2.

Toen vandalen begin 2015 hadden geprobeerd het corpus te stelen, zijn ze waarschijnlijk gestoord en met achterlating van hun gereedschap op de vlucht geslagen. Het kruis is toen verwijderd, omdat enige houtrot het kruis aangetast had en het bronzen corpus gelast moest worden. Dit corpus was niet het originele kruis. Dat was een groter corpus, geschonken door de fam. Sillen uit Stein, die weer familie waren van de bronggieterij Sillen in Swalmen.

De afdeling Kruisen en Kapellen van de afdeling IVN uit Spaubeek heeft de opknopklus ter hand genomen en met hulp van een aantal vrijwilligers en '*ich kén waal eemes dae kent laschje en schjave*' werd door deskundigen corpus en kruis keurig gerestaureerd.

Op zaterdag 24 oktober heeft pastoor Geelen, na de avondmis van 19.00 uur, onder begeleiding van een lichtstoet van een groot aantal parochianen en belangstellenden het kruis ingezegend. Niet, zoals eerder werd gesuggereerd, her-ingezegend, omdat over een eerdere inzegening in de kerkelijke analen niets vermeld staat. Een aantal leden van de fanfare zorgden voor een voortreffelijke sfeer met hun begeleidende muziek, zodat we tevreden konden terugzien op een mooi stukje Limburgs religieus erfgoed.

En de koffie en vlaai na afloop maakten het plaatje compleet !

Namens de werkgroep Kruisen en Kapellen willen we een ieder die een bijdrage geleverd heeft aan deze mooie traditie van harte bedanken.

Ger Salden

De Monumentenwacht is er voor u!

MonumentenWachtLimburg

SAMEN ZORGEN VOOR KLEIN RELIGIEUS ERFGOED

Het Limburgse landschap is rijk gestoffeerd met veelheid aan objecten van klein religieus erfgoed.

De dichtheid aan kruisen, kapellen, beelden, devotie grotten, grafmonumenten, e.d. is uniek. Niet alleen in Nederland, maar ook over de landsgrenzen heen, zoals we in diverse Europese samenwerkingsprojecten hebben ervaren. Hiermee vertel ik op deze plek niets nieuws. Wat echter zeker zo uniek genoemd mag worden is het dichte netwerk van vrijwilligers dat zorg draagt voor de instandhouding van al het religieuze erfgoed. Met de instandhouding is niet alleen de materiële kant maar ook de immateriële kant bedoeld. De organisatiegraad, middels werkgroepen, verenigingen en stichtingen is iets waar men tot ver buiten onze provincie zeer van onder de indruk is.

Als Monumentenwacht Limburg voelen we ons al sinds vele decennia betrokken bij dit bijzondere erfgoed. De kwetsbaarheid van de soms heel bescheiden objecten is vaak groot en maakt de aandacht voor preventief onderhoud des te belangrijker. Gelukkig is dat besef er bij velen en zien ook steeds meer overheidsinstanties, weg- en landschapsbeheerders, gemeenten en provincie dat de charme van een landschap sterk bepaald wordt door de variatie aan kleine landschapselementen, waar al de uitingen van devotie een belangrijke categorie is. Samen met de verhalen die bij elk van deze plekken en objecten verbonden zijn vertellen het kleurrijke verhaal van onze geschiedenis. Geschiedenis die door de lokale bewoners gemaakt en letterlijk vormgegeven is en van belang is om door te kunnen geven aan volgende generaties.

Voor

Na

Monumentenwacht heeft als meer dan 40 jaren de taak om eigenaren en beheerders met raad en daad bij te staan bij het behoud van historische bouwwerken. Daartoe voeren we inspecties uit, geven adviezen (vaak middels een inspectierapport) en stellen (meerjarige) onderhoudsplannen op. Dat doen we voor monumenten van allerlei soort en formaat. Woonhuizen, kastelen, boerderijen, kerken, molens,..... en zeker ook kruisen en kapellen.

Dat klein religieus erfgoed bij Monumentenwacht Limburg een speciaal plekje heeft blijkt onder andere uit het feit dat we liefst 2 twee Europese projecten hebben uitgevoerd waarbij de inventarisatie en de instandhouding hiervan centraal stonden.

Monumentenwacht Limburg wil alle kennis, ervaring op het gebied van historische materialen, constructies en ambachten graag delen om bij te dragen aan een nog betere instandhouding.

Een van de manieren om deze kennis te delen is via deze mooie Nieuwsbrief. We zijn dan ook blij en vereerd met de uitnodiging om nog vaker een rubriek te mogen vullen. Dus heel graag tot ziens in een volgende editie.

Monumentenwacht Limburg

Nieuwe kapel in Stevensbeek ingewijd

Op 13 september 2015 is de St. Josephkapel in Stevensbeek ingezegend. Het dorp ligt in Noord-Brabant, net boven Venray en Overloon. De gemeenschap Stevensbeek heeft zelf gezorgd voor een alternatief van de vorig jaar gesloten rectoraatskerk: een nieuwe kapel met oude materialen uit de kerk en helemaal door haar zelf gebouwd. Op een unieke locatie, namelijk op het kerkhof Stevensbeek waarin de geschiedenis van het dorp in elke porie van je lijf beleefd kan worden.

De pioniers die de eerste huizen en boerderijen van Stevensbeek bouwden en er zich vestigden, deden dat vanaf 1934. In die tijd kwamen ze van heinde en ver: uit Limburg en Noord-Brabant; uit verschillende windstreken met ieder een eigen cultuur en streekeigen gewoonten. Ze waren aangewezen op elkaar om met elkaar een nieuwe gemeenschap op te bouwen. Ze hebben de boerenbedrijven laten groeien en met elkaar gewerkt aan de economische bloei van het dorp.

Het dorp Stevensbeek is groter dan de gemeenschap zelf. De geschiedenis laat zien, dat de bewoners in staat zijn om gezamenlijk de schouders er onder te zetten en elkaar te vinden als het nodig is. Met elkaar te delen en met elkaar samen te werken. En dat begon al bij het ontstaan van het dorp toen de eerste gezinnen er kwamen en met de komst van de paters en de zusters van de Stevensbeekse kloosters.

Op het kerkhof liggen ook de graven van paters van het klooster Eymardville, van de Congregatie van het Allerheiligste Sacrament. Zij herinneren aan hun klooster, hun klein seminarie en het Rijke Roomse leven van het dorp. De paters brachten kennis via de scholen en ze droegen

bij aan een levendige dorpsgemeenschap. De scholen zijn tastbaar en zichtbaar aanwezig. Scholen, die het dorp overdag ruim twee keer zo druk maken als 's nachts als de scholieren weer zijn vertrokken. Stilletjes aan groeiden de scholen uit tot – voor dorpsse begrippen – megascholen. De duizenden scholieren horen bij het dorp. De scholen waar menig dorpling zelf het onderwijs heeft genoten en waar vandaag de dag nog veel kinderen de klaslokalen vullen.

In datzelfde klooster, toen de paters waren vertrokken en het gebouw al enige tijd leeg stond, kwamen in de jaren tachtig asielzoekers. Het gebouw bood onderdak en veiligheid aan vluchtelingen en verstotenen van verre landen. Ook nu, met het nieuwe AZC Overloon, laat het dorp zijn gemeenschapszin weer zien. Stevensbeek begrijpt de noodzaak van het AZC en beschouwt de asielzoekers niet als een bedreiging maar als een kans. De deelname aan de Dorpenderby "Samen Stevensbeek, Verbindt Grenzenloos", is het voorbeeld van die kracht. De gemeen-

schap is daarin sterk. Die bijzondere samenwerking van Stevensbeek en de sterke gemeenschapszin heeft ertoe geleid dat het dorp zelf een kapel op het kerkhof heeft gebouwd. Het dorp nam geen genoegen om zonder tastbare herinnering de kerksluiting zomaar voorbij te laten gaan. Er werden direct plannen gemaakt voor de bouw van een eigen kapel. Draagvlak en financiële middelen werden geregeld om de kapel te kunnen bouwen. Dorplingen werden bereid gevonden om met elkaar de handen uit de mouwen te steken voor de bouw en om de materialen te verkrijgen, veelal geschonken, en ook om dat alles ook nog met toestemmingen en vergunningen te kunnen doen. Het is gelukt.

De Stevensbeekse Heemkudering heeft dit project van meet af aan omarmd en ondersteund vanuit de overtuiging, dat de Roomse geschiedenis van het dorp zichtbaar en tastbaar doorverteld moet worden. Met deze nieuwe kapel waarin delen van de kerk zijn verwerkt kan iedereen de Stevensbeekse geschiedenis zien en beleven op een plek waar

meerdere sporen van de dorpsgeschiedenis liggen. Niet alleen de mensen die er begraven zijn herinneren aan de geschiedenis, ook de veldkapel achter op het kerkhof vertelt een verhaal. Een veldkapel die oorspronkelijk in de tuin van de zusters dominicanessen van de Lactariahoeve, het huidige Stevenshof, heeft gestaan.

Op 13 september 2015 zegende pastoor Norbert van der Sluis de kapel in. De kapel heeft de naam "St. Joseph Kapel" gekregen als verwijzing naar het klooster "St. Joseph Protector", het patersklooster van weleer. De Kapel is immers gebouwd op het Stevensbeekse kerkhof, dat oorspronkelijk onderdeel uitmaakte van het patersklooster.

Behalve dat de kapel herinnert aan het verleden van het Peeldorp is zij ook de plek, waar de dorpelingen vanuit het geloof afscheid kunnen nemen van de dierbaren bij de begrafenis.

Gerard de Baaij

Glas in Lood in Venray terug

Na de overname van het klooster Jerusalem door de gemeente Venray in 1975 werd het gebouw ingericht als gemeentehuis. De sacrale elementen verdwenen. Bij een grote verbouwing enkele jaren geleden kwamen ze gedeeltelijk terug, op vier glas in loodramen na. Die waren kwijt. Dacht men.

Toen de nieuwe kozijnen met andere glazen al waren geplaatst, bleken ze toch nog ergens opgeslagen te staan: twee roosvensters in zeven segmenten elk, van ruim twee meter doorsnee van Lily van Groenendael–Wielders (1915-2008), en twee ramen van ruim drie meter hoog van de hand van Mies van Ooppenraaij (1910-1998). Beiden waren op kostschool geweest in het klooster voordat dat in 1944 bij de bevrijding helemaal verwoest werd. Ze kregen de opdrachten in 1954 en 1951 om de nieuwbouwkapel van ramen te voorzien.

De ronde ramen zaten hoog in het koor en verbeelden de heiligenlevens van Sint Ursula en Sint Agatha, de patrones en de stichtster van de ursulinenorde. Die ramen waren er het slechtst aan toe toen ze werden teruggevonden: per paneel gemiddeld meer dan tien ontbrekende delen en breuken. De hoge ramen tonen de bruiloft van Kana en de wonderbare broodvermenigvuldiging, twee voorstellingen die passen bij de Eucharistie. Ze passen bij de zes ramen, die wel waren teruggeplaatst.

Het gemeentebestuur kwam bij de Venrayse Stichting Kruisen en Kapellen met de vraag of zij het aandurfde de ramen te restaureren. Er was geen geld meer voor een herstel bij de vakman. Toen de groep vrijwilligers ja zei, had ze nog geen ervaring met glas in lood. Nu – drie jaar verder – wel. Sjef Wijnen beschilderde de te vervangen stukken met transparante verf; het echte branden van de verf was net een brug te ver omdat er geen oven was. John Hellegers haalde de brokstukken uit het lood, verving ze en bracht nieuw lood aan. Herman Jansen zorgde voor professionele bouwtekeningen, zodat de kozijnenfabriek en de adviseur van de ledverlichting aan de slag konden. Loet Kusters zorgde als gepensioneerd huisschilder voor nieuwe glasdelen op maat en het lakken van de nieuwe kozijnen. Ze brachten ook de stroken ledverlichting aan op de binnenkant van de kozijnen.

Een volgende stap was in overleg met de architect een nieuwe plek te kiezen voor de vier ramen. De oude plaatsen waren immers al ingevuld met nieuwe

De Bruiloft van Kana

kozijnen en ander sober glas. Uiteindelijk kwamen de ronde ramen bij de publieksbalie terecht en de hoge bij het trappenhuis naar de kapel.

Drie jaar na de start en ruim achthonderd vrijwilligersuren later was het zover dat de ramen uit het atelier konden worden gehaald en naar het gemeentehuis gingen. In vergelijking met wat eerder was gedaan, was de afmontage een klein karwei. Eind november 2015 was het zo ver, dat in aanwezigheid van twee zusters-ursulinen uit het voormalige klooster een dochter van Lily van Groenendaal-Wielders en een petekind van Mies van Oppenraaij een tekstbordje bij de nieuwe ramen konden onthullen. Er was veel belangstelling voor de gebeurtenis van vertegenwoordigers uit de erfgoedsector. De zusters stelden overigens vast, dat ze de ronde vensters vroeger nooit zo goed hadden kunnen bekijken.

Een segment met Angela die bij haar overleden zusje treurt.

Nu hangen ze op ooghoogte, toen hoog in de gewelven. Dat geldt ook voor de andere twee ramen, die ook van dichtbij te bewonderen zijn.

Komt u toevallig in Venray onder openingstijd van het gemeentehuis, loop dan even binnen om zelf te zien, wat de vrijwilligers van de stichting voor elkaar hebben gekregen.

Koos Swinkels

Grote belangstelling bij de feestelijke onthulling van de gerestaureerde ramen.

Mariazuil Kerkplein Sittard

Al meer dan honderd jaar staat op het Kerkplein in Sittard een groot monument. Meer dan vijf meter hoog prijkt daar Maria met kindje Jezus. Het zandstenen monument is geplaatst in het jaar 1900. Dit gebeurde als afsluiting van het 250-jarig jubileum dat een beeldje, dat Onze Lieve Vrouwe Behoudenis der Kranken voorstelt, werd overgebracht naar Sittard. Dit gebeurde in het jaar 1649 vanuit Brugge door de zusters Dominicanessen. In Sittard vond het aanvankelijk een plaats in het klooster Agnetenberg, en anderhalve eeuw later kwam het, gedurende de Franse tijd, naar de St. Petruskerk, waar het nu nog is te bewonderen.

Het oorspronkelijke beeldje is slechts 18 centimeter hoog en bevindt zich in de Grote Kerk, zoals de St. Petruskerk meestal wordt genoemd, en wel in het zij-altaar, links van het hoofdaltaar. Het is nu geplaatst in een neogotische setting in een zogenaamde 'boom van Jesse' die de afstamming van Jezus uit de stam van koning David weergeeft.

Vanaf het moment dat het beeldje in Sittard kwam, werden er wonderen aan toegeschreven. Bedevaarten, vooral uit Beek en Schinveld werden er heen gehouden, met nog in de negentiende eeuw soms meer dan 3000 deelnemers. Eind jaren zestig van de negentiende eeuw ontstond in Sittard echter een nieuwe devotie, die van Onze Lieve Vrouwe van het Heilig Hart. Deze bracht een explosie van devotie teweeg die haar weerga niet kende in Nederland en ver erbuiten. De devotie tot O.L.V. Behoudenis der Kranken werd al snel overvleugeld. Nog éénmaal werd alle aandacht echter gericht op Haar, toen in 1900 de zuil werd opgericht. De zuil werd een plek van bedevaart: men kon er bidden en er was een kleine tuin omheen gemaakt. Deze werd tevens soms gebruikt als crèche als een van de moeders oppaste op de kinderen terwijl de andere moeders boodschappen deden.

In de laatste tientallen jaren is het Kerkplein grotendeels parkeerplaats geworden. De werkgroep Geheime Tuinen van Sittard, onderdeel van Vereniging Sittards Verleden, wil graag enkele plekken in de stad waar het 'groene verhaal' wat verloren is gegaan opwaarderen. Bij de bedevaartzuil wilden we graag de oude functie symboliseren door het tuintje in oude staat terug te brengen. In overleg met deken en kerkbestuur en bijna volledig gesponsord door de wegenbouwfirmas Heijmans (waarvoor ook hier nog eens hartelijk dank!) ontstond zo een kleine tuin, die het Kerkplein weer iets meer toeristische aantrekkelijkheid geeft. Op woensdag 21 oktober 2015 vond de officiële onthulling plaats. Bij een volledige herinrichting van het Kerkplein in de toekomst kan het wellicht nog wat uitgebreid worden, maar ook nu al kan men weer rustig zitten op een bankje om te genieten van de zon en desgewenst bij Maria mediteren en bidden.

Peer Boselie

Nieuwe dichtbundel Wiel Oehlen en overdracht foto-archief Jan Jansen

Op zaterdag 17 oktober vond de publiekspresentatie plaats van 'Bissebeekse verzen'; een dichtbundel van de hand van Wiel Oehlen uit Swier, met sfeervolle poëzie die is geïnspireerd op de natuur en het landleven. De full colour uitgave is geïllustreerd met prachtige foto's, afkomstig van de eind 2014 overleden amateur-fotograaf Jan Jansen uit Nuth. In de Ridderzaal van kasteel Wijnandsrade overhandigde de schrijver het eerste exemplaar van de bundel aan Mariska, de dochter van de fotograaf.

De bundel ontleent zijn naam aan de Bissebeek; een nietig stroompje dat ontspringt in de velden tussen Hulsberg en Wijnandsrade en dat zich meanderend een weg zoekt richting Swier om ter hoogte van Brommelen alweer gulzig te worden opgeslokt door de Geleenbeek. De Bissebeek staat voor Wiel Oehlen symbool voor een wereld waarin de natuur het nog voor het zeggen heeft en waar de mensen hun plaats weten. Een wereld waarin, tegen de verdrukking in, de rust regeert. Zolang het nog kan geniet hij daarvan en schrijft hij daarover. Dat heeft geleid tot een mooi verzorgde bundel met verstilde maar toch toegankelijke poëzie.

De opbrengst van 'Bissebeekse verzen' gaat volledig naar een goed doel, te weten een werkatelier in Venray dat zich heeft gespecialiseerd in het vervaardigen van replica's van heiligenbeelden in de openbare ruimte. Mede met behulp van de opbrengst van deze bundel gaat dit werkatelier haar werkterrein verbreden naar de

hele provincie Limburg. Van de hand van de auteur verschenen eerder diverse dichtbundels, een groot aantal heemkundige publicaties en – onder het pseudoniem 'punaise' – enkele boekjes met aforismen.

Tijdens de publiekspresentatie van 'Bissebeekse verzen' overhandigde Mariska Jansen het foto-archief van haar vader symbolisch aan Désirée Schmalschläger, burgemeester van de gemeente Nuth, Matheu Bemelmans, voorzitter van de Stichting Kruisen en Kapellen in Limburg en Wilfried Dabekaussen, voorzitter van de heemkundevereniging Wijnandsrade.

Jan Jansen was gedurende vele tientallen jaren 'de hoffotograaf' van de gemeente Nuth en van Wijnandsrade. Hij heeft in die hoedanigheid een groot gedeelte van de recente plaatselijke geschiedenis fotografisch vastgelegd. Daarnaast heeft hij zich toegelegd op het fotograferen van het Limburgse landschap en leven in rustieke sfeerbeelden. Zijn voorkeur ging daarbij uit naar het vastleggen van de ongerepte natuur, heuvelachtige vergezichten, kastelen, vakwerkhuisjes, maar vooral ook wegkruisen en kapellen. Zijn foto's kenmerken zich door hun doordachte compositie en warme kleurstelling en door een sterk oog voor detail.

Bissebeekse Verzen, Wiel Oehlen, fotografie Jan Jansen, uitgever TIC Maastricht, ISBN nummer 978-94-91561-58-0, prijs € 12,50.

't Kruuts aan 't Kempke

In het talud van de driesprong Bronkweg, Dreksweg en Bakkesweg nabij het Nuther gehucht Grijzegrubben staat sinds kort een massief houten kruis met corpus en gedenkplaat. Het kruis is oorspronkelijk afkomstig van het kerkhof aan het Daelderveld te Nuth. Gezien de toestand en de stabiliteit zal het zo'n veertig jaar oud zijn. Bij sloopwerkzaamheden viel mijn oog erop en na enig overleg met de slopers mocht ik het kruis mee naar huis nemen. Thuis heeft het een vijftal jaren in de garage gestaan, tot het moment waarop men in Grijzegrubben plannen maakte om ergens een kruis te plaatsen. Het kruis zal nu dus ongeveer vijftig jaar oud zijn. Ik heb het vervolgens ter beschikking gesteld aan de buurtvereniging van Grijzegrubben.

De belangstelling

Door de inwoners van Grijzegrubben werd een plek gevonden die men geschikt achtte voor de plaatsing. Het werd de driesprong aan 't Kempke. Na ruggenspraak met mensen die vroeger dichtbij – in een eenvoudig vakwerkhuisje aan de Bakkesweg – gewoond hebben, zou op deze plaats al eerder een smal wit houten kruis hebben gestaan; volgens de overlevering van 1920 tot 1950. Daarna is het van de aardbodem verdwenen. Vandaar dat men anno 2014 voor deze plek heeft gekozen.

De totstandkoming

Wiel Jongen uit Grijzegrubben heeft het kruis stevig onder handen geno-

men. Daarbij heeft hij oude verflagen verwijderd en nieuwe aangebracht, een zadelkapje op het kruis gemaakt en met singels afgedekt en het kruisje met corpus en tekst gemonteerd. Frenk Schenen heeft een stevige ijzeren beugel aangeleverd voor de bevestiging in de grond. John Wouters en Wiel Jongen hebben de beugel flink in beton verankerd, waarna het houten kruis met stevige bouten aan de beugel is bevestigd. Het geheel is dusdanig geconstrueerd dat het hout niet met de grond in aanraking kan komen, hetgeen behoud van het kruis inhoudt.

Het kruisje

Het prachtige geelkoperen kruisje met een bronzen corpus en vier engelenfiguurtjes aan de uiteinden is door Paula Mertens-Jacobs geschonken. Aan dit opvallend elementje zit een kleine geschiedenis vast. De ouders van de man van Paula (Guus Mertens) hadden een boerderij in Grijzegrubben. In de vijftigerjaren van de vorige eeuw zijn veel agrarische bedrijven van Nuth naar Luxemburg en Frankrijk geëmigreerd om er een nieuw bestaan op te bouwen. In het jaar 1956 verhuisde de familie Mertens met alle aangetrouwden naar Luxemburg en vestigde zich in het dorp

Gonderange. Bij hun afscheid van Grijzegrubben meenden Guus en Paula Mertens de ouders Mertens een passend aandenken te moeten schenken in de vorm van dit mooie kruisje met corpus. Het cadeau werd destijds gekocht bij de firma America te Nuth. Dit geschenk werd in dank aanvaard en kreeg een vaste plek in de nieuwe boerderij te Luxemburg. De dochter van de burgemeester van het dorpje liet al snel haar oog vallen op een van de zonen van familie Mertens. Ze huwden en kregen kinderen. Maar het verblijf in Luxemburg was toch geen lang leven beschoren. Een zestal jaren boeren in Gonderange bleek niet de kip met de gouden eieren op te leveren. Vandaar dat een deel van de familie Mertens weer naar Limburg terugkeerde en zich vestigde in Schinnen. De oudste zoon Lei bleef op zijn stek achter en boerde verder. Bij thuiskomst heeft Paula Mertens het kruisje met corpus weer van de ouders in ontvangst mogen nemen.

De inzegening

Nadat ik de voorzitter van de buurtvereniging van Grijzegrubben er attent op heb gemaakt dat het kruis in feite toch ingezegend zou moeten worden, kwam een en ander in een stroomversnelling. Uiteindelijk is gekozen voor een plechtige inzegening op zondag 11 oktober jl., omringd met enig ceremonieel. 's Avonds

V.l.n.r.: Math van Sprakelaar, Wiel Jongen en John Wouters, de verantwoordelijken voor de realisatie van het nieuwe kruis

om 18.00 uur vertrok een grote stoet mensen in processie met kaarslicht al biddend vanaf de Mariakapel van Grijzegrubben – via de holle Bakkesweg – naar de driesprong aan 't Kempke. Door de aanwezigen zijn ter plekke passende kerkliedjes gezongen en verleende een delegatie van muziekvereniging St. Donatus medewerking aan de plechtigheid. Een vijftiental kinderen bracht een bloemenhulde en sprak een gebed uit. Er volgde een historisch verhaal met gedicht door ondergetekende en de gebeden werden voorgedragen door lector Jan Janssen. De eerwaarde heer kapelaan Jan Geilen heeft het kruis met gewijd water gezegend en aansluitend een gebed uitgesproken. De voorzitter van de buurtvereniging van Grijzegrubben

John Wouters verzorgde een passend welkomst- en slotwoord. Na afloop was er gelegenheid tot het nuttigen van een kop koffie met vlaai verzorgd door de medewerkers van de buurtvereniging van Grijzegrubben.

De wens dat de 'weergoden' ons allen gunstig gezind zouden zijn, is in vervulling gegaan. Daarmee heeft deze unieke viering van de inzegening van dit kruis een waardig slot mogen beleven. In dank aan allen die deze christelijke traditie mede gestalte hebben gegeven.

Math J. van Sprakelaar (coördinator Kruisen en Kapellen kerkdorp Nuth) (foto's: Lou Houben)

De inzegening door kapelaan Jan Geilen

Het kruis

Gerenoveerde Capella Domestica in Bocholtz opnieuw ingezegend

De *Capella Domestica* is de huiskapel van landgoed Overhuizen, gelegen aan de oostzijde van Bocholtz. Het landgoed wordt voor het eerst vermeld in de veertiende eeuw. Het wordt bewoond door de families Van Overhuizen, Van Wilre en Von den Hove. Vervolgens wordt het complex in 1666 aangekocht door Edmond Godfried van Bocholtz, landscommandeur van de balie Alden Biesen binnen de Duitse Ridderorde. Hij brengt Overhuizen onder in een “bekeeringstichting” waarmee hij een adellijk persoon wil ondersteunen die zijn protestantse geloof zou willen inwisselen voor het katholicisme. Dit wordt het echtpaar Otto Egmond baron von Rochow en Francisca De Lamargelle. De oudst bekende vermeldingen van de kapel dateren van halverwege de zeventiende eeuw.

Het gebedshuisje functioneert dan als huiskapel en tussen 1743 en 1752 worden hier zelfs zeven telgen uit het geslacht Von Rochow gedoopt. De zolder wordt gebruikt als duivenhok. Met de komst van de Fransen raakt het gebouwtje als kapel in onbruik en verval. Zo'n dertig jaar later functioneert het als een smidse en vanaf circa 1950 als opslagruimte. Op 7 maart 1990 wordt door buurtvereniging *Um d'r Paum* gestart met de restauratie van de

door het vuur in de smederij geblakerde en verwaarloosde ruimte. Eén van de gewelfribben ontbreekt en wordt gereconstrueerd. Op zondag 30 juni 1991 zegent pastoor Ubachs de kapel in. Ze wordt toegewijd aan de H. Maagd Maria en Sint Egidius (Sint Gillis) en wordt sindsdien door vele passanten bezocht. 25 Jaar later is de kapel opnieuw aan een opknopbeurt toe. De renovatie en herinrichting in 2015 is dan het sluitstuk van de renovatie van de

hoeve en herbestemming tot adviescentrum van de Rabobank Centraal Zuid-Limburg.

Kleur

De oude kleurstelling met witte muren en gewelfribben en blauwe gewelfvelden doet wat koud aan. In de lage ruimte werkt het donkere gewelf drukkend. De bronskleurige decoraties op de ribben en langs de contouren van het gewelf en ook de opgeplakte goudkleurige sterren maken de kapel onrustig en trekken veel aandacht naar zich toe. Bij het devotiealtaar onder het Mariabeeld is de baksteen in het zicht gelaten. Omdat nergens anders in de kapel schoonmetselwerk aanwezig is, detoneert dit altaar met het interieur. De wens van de eigenaar is om de kapel een moderner en strakker aanzien te geven. Daartoe heeft de Rabobank mij benaderd om hierbij te adviseren. Een rustige en warme sfeer is bewerkstelligd door een nieuwe kleurstelling: de wanden blijven wit, de gewelfvelden worden geschilderd in een aangepaste tint lichtblauw en de ribben van het kruisgewelf in een lichtgele kleur die mergel benadert. De achterwanden

van de nissen voor de beelden van Maria en van Sint Egidius zijn aan de kleur van de gewelfvelden aangepast. Het altaar wordt gepleisterd waardoor het nu meer opgaat in het geheel. Een verwijzing naar zowel de familie Von Rochow als eigenaars van de hoeve als naar het dopen wordt verwezenlijkt door op de sluitsteen van het gewelf een ster aan te brengen in de heraldische kleuren van het familiewapen, dat bestaat uit een zilveren schild en drie sabel (zwarte) dubbelkoppige paarden.

Herinrichting

De beelden van Maria met Kind en Sint Egidius keren terug in de nissen waar zij zich voor de opknappbeurt ook bevonden. Ook het kruis en de godslamp blijven op hun plaats. Tegen de rechter zijwand krijgt een ingelijste reeks prentjes van de Kruisweg een plaats. Andere relictten uit het verleden van de kapel zonder devotionele waarde, zoals oude vloertegels, de blaasbalg van de smederij en ingelijste beschrijvingen van de historie, worden buiten de kapel aangebracht. De wat gedateerde verlichting van de kapel en bij het Mariabeeld wordt vervangen. De kerkbanken, afkomstig van de paters van de Plaar, keren ook terug. Zij maken van de kapel een rustpunt voor de bezoeker en houden bovendien de herinnering levend aan de vertrokken paters.

Beeld Maria met Kind

Volgens oudere beschrijvingen stond in de nis boven de ingang een houten Madonna. Tegenwoordig staat daar een Heilig-Hartbeeld in gips. Deze Madonna is een primitief werk van respectabele leeftijd (omstreeks 1500), met een hoogte van 63 cm en zo een fraai voorbeeld van volkskunst. Het is waarschijnlijk dat het beeld in later tijd is aangepast om het te kunnen aankleden. De losse armpjes van het Christuskind en de niet weggewerkte reparatie aan het bovenbeentje van het Kind

wijzen hierop. In de baroktijd en de eerste helft van de negentiende eeuw was dit heel gebruikelijk. Door brand is het beeld van onder geheel aangetast en heeft het niet meer de oorspronkelijke hoogte. Het beeld bevindt zich bij buurtbewoners, want het is te waardevol om in een publiek-toegankelijke kapel op te stellen.

Herinzegening

Zondag 11 oktober is de kapel door pastoor Peter Pierik van Bocholtz opnieuw ingezegend. De organisatie van de plechtigheid was in handen van de buurtvereniging Um d'r Paum als beheerder van de kapel en de Rabobank Centraal Zuid-Limburg, die in Hoeve Overhuizen haar adviescentrum heeft gevestigd. Namens beide partijen spreken respectievelijk voorzitter Giel Bastin en manager facilitaire services Theo Korn. Armin Hamers houdt namens heemkundevereniging De Bongard een verhaal waarin hij vooral de geschiedenis van het herstel van de kapel 25 jaar geleden bespreekt. Daarna krijgen Yvon Frissen en Greet Triches het woord; zij brengen hun eigen gemaakte, gehaakte rozenkransen onder de aandacht, die in de kapel voor een vrijwillige bijdrage worden aangeboden. De kapel is overdag geopend en voor iedereen toegankelijk, als een rustpunt; een plaats waar een kaarsje kan worden gebrand en de stilte kan worden ervaren.

Sander van Daal

Met dank aan Pascale Hamers uit Bocholtz die mij op de hoogte stelde van de gebeurtenissen rond de herinzegening.

Maria op de Brandt in de brand en uit de brand

Wat een rare titel voor een artikel zult u zich afvragen. Niets is minder waar. In Stevensweert ligt in het gehucht de Brandt een kapel die is toegewijd aan Maria van Altijddurende Bijstand.

Door onoplettendheid kon het gebeuren dat er op 11 maart 2015 een klein brandje woedde in de kapel. Dit kleine brandje had echter de nodige roet- en rookschade tot gevolg.

Nadat de verzekeringsmaatschappij groen licht had gegeven kon met het opknappen van de kapel worden begonnen.

Eerst werden er ventilatieroosters in de kapel aangebracht, waardoor er altijd frisse lucht kan circuleren, ook wanneer de kapel gesloten is voor bezoekers. Daarna werden de aanwezige scheurtjes in de wanden en het plafond gerestaureerd en kon de kapel worden voorzien van een nieuwe verlaag.

Ook het Maria beeld kreeg een onderhoudsbeurt. Op 1 oktober jl. werd weer een H. Mis opgedragen. De aanwezigen konden met eigen ogen aanschouwen dat na de brand de kapel en het interieur er beter uitziet dan voorheen. Waarmee de titel van dit artikel is verklaard.

Lei Peeters

Stichting kruisen en kapellen Maasgouw

Sfeervolle Maria-processie in Stein

In Stein werd in 2010 gevierd dat de bekende kapel "Maria in de Nood" 250 jaar aan Haar was toegewijd. Er werd op Vrijdag 8 Oktober een processie gehouden van de St Martinuskerk in Oud Stein naar de Kapel. De Steinder Garde droeg het Mariabeeld en de vele aanwezigen, elk met een brandende kaars volgden. Er is toen besloten om van deze processie een traditie te maken en dit om de vijf jaar te herhalen.

Op Vrijdag 23 Oktober van dit jaar was het zover, in de St Martinus kerk vond een Mariahulde plaats zoals dat dagelijks plaats vind in Lourdes. Dit werd opgeluisterd door het Ceciliakoor en een ensemble van de Fanfare St Martin; Wim Stijnen bracht een door hem zelf gecomponeerd lied ten gehore.

Via een geluidsinstallatie waren de in de kerk ten gehore gebrachte liederen en gebeden langs de route hoorbaar. De Steinder Garde droeg het beeld en ca 250 personen en verenigingen volgden met een kaars in de hand, een sfeer vol geheel.

Aangekomen bij de kapel werd enkele liederen gezongen en gezamenlijk gebeden en er werden gedichten van Roos Smeets voorgedragen door dhr. Frans van Mulken, de dichteres was door ziekte helaas verhinderd. Helaas moeten we nu weer vijf jaar wachten op zo'n mooie processie.

Harrie Kuijpers

St. Annakapel in Eynderhoof

Toen ik 'Kapellen en Kruisen' nr. 67, pag.3 van juli 2015 doorbladerde zag ik de foto van de herbouwde 'Soarskepèl' in het Openluchtmuseum Eynderhoof in Nederweert-Eind. Ik las het verhaal en kreeg een merkwaardig gevoel. Het ging niet over de kapel; daar werden drie woorden aan gewijd, maar over de Venerabele Broederschap, ontegenzeggelijk een eerbiedwaardig gezelschap. Maar in "Kapellen en Kruisen" zou men toch iets meer over de kapel mogen verwachten.

De kapel van St. Anna stond vroeger aan het begin van de Houtsberg bij 'Soars' (verg. 'Sarsven' in Limburgs Landschap). Bij de aanpassing van de weg aan het huidige verkeer is de kapel moeten verdwijnen, zoals er in Nederweert meer kapellen zijn verdwenen. Toen ik als oud-inwoner van Nederweert, nu emeritus pastoor van Mook, gevraagd werd om bij die feestelijke viering op eerste Paasdag voor te gaan, heb ik daar een en ander uit mijn herinnering van verteld. Het is zeer te prijzen dat Eynderhoof de kapel herbouwd heeft in het Openluchtmuseum. Dat heb ik in mijn toespraak bij de inzegening van de kapel en van het nieuwe beeld van St. Anna-ten-Drieën uitgesproken. Mijn slotgedachte toen was, dat wij van religie en cultuur, christelijke tradities, hopelijk geen museumstukken maken omwille van techniek en economie.

Het prijzen en danken van de 'vaklui', zoals dat in het artikel gebeurt, is zeker terecht en op zijn plaats.

Toon van Dijk, Mook

WIE, WAT, WAAR, WAAROM EN WANNEER?

Het archief vraagt uw aandacht

In het verleden werd door de stichting zoveel mogelijk informatie, foto's en knipsels etc. verzameld van de Kruisen en Kapellen in onze provincie. Tenslotte is onze naam Stichting Kruisen en Kapellen in Limburg nietwaar ?

Maar sinds een paar jaar is de doelstelling uitgebreid tot Klein Religieus Erfgoed, dus ook de H. Hartbeelden, voetvallen, nis beeldjes, Lourdes en andere grotten etc. Door de beperking tot Kruisen en Kapellen in de eerste jaren hebben we niet veel archief materiaal over dit soort objecten. Wij willen dan ook een oproep doen om aan ons door te geven wat er in Uw plaats te vinden is. En natuurlijk ook foto's, knipsels etc. ervan; hoe ouder hoe liever.

Het doel van het archief is namelijk ook om de geschiedenis van de objecten vast te leggen, wanneer geplaatst, door wie, bij welke gelegenheid en wat is er in de loop van de tijd mee gebeurd.

Een voorbeeld is een scan uit de Katholieke Illustratie van 26-08-1931 van de intronisatie van het H. Hartbeeld in Baexem.

Mogen wij rekenen op Uw medewerking ? Tenslotte is het archief bedoeld om zo veel mogelijk feiten over deze objecten vast te leggen en toegankelijk te maken voor iedereen.

Informatie kunt U sturen naar skkl@bisdom-roermond.nl. Zijn de gegevens niet digitaal en heeft u geen gelegenheid om deze te scannen, stuur het ons op of kom eens (op maandag) naar het archief. Wij verzorgen dan het scannen en u kunt de originelen meteen weer mee nemen.

S.v.p. bellen voor een afspraak, tel 0475-386747.

Harrie Kuijpers archivaris

VRAAG EN AANBOD

Vraag van de Stichting Erfgoed Stein:

De Stichting Erfgoed Stein – beheerder van het Kloosterkerkhof te Stein – is op zoek naar een passend corpus voor een kruis met een hoogte van 2.95 meter.

Gaarne zouden wij in contact komen met personen/instanties die afstand willen doen van een passend corpus voor genoemd kruis.

Gelieve contact op te nemen met de voorzitter van genoemde stichting, Wim Poeth tel. 046-4332421.

AANDACHTSGEBIEDEN BESTUURSLEDEN

Onze stichting Kruisen en Kapellen in Limburg telt 16 bestuursleden. Behalve de voorzitter hebben alle bestuursleden hun "aandachtsgebied" in portefeuille. U kunt voor vragen opmerkingen en raad terecht bij het bestuurslid dat voor uw plaats verantwoordelijk is. Stuur bij voorkeur een e-mail zodat uw vraag of opmerking goed gedocumenteerd is en vastligt.

Voorzitter: **Matheu Bemelmans** tel: 0475 38 68 91 e-mail: skkl@bisdom-roermond.nl

Regio Noord-Limburg			
Mook en Middelaar, Gennepe, Bergen, Venray	Koos Swinkels	0478 58 46 31	koos.swinkels@gmail.com
Horst aan de Maas	Jos Jenniskens, <i>secretaris</i>	077 39 82 948	josjenniskens@home.nl
Peel en Maas	Ton Boots	077 46 51 103	tonwil@home.nl
Beesel, Venlo	Wim van Diepen, <i>penningmeester</i>	077 47 51 987	wimvandiepen@home.nl
Regio Midden-Limburg			
Roerdalen, Roermond	Wim Clout, <i>vice-voorzitter</i>	0475 31 12 92	wjclout@zonnet.nl
Nederweert, Weert	Vacature		
Leudal	Jos Backbier	0475 44 03 30	jamh.backbier@hccnet.nl
Maasgouw, Echt-Susteren	Lei Peeters	0475 55 15 15	l.peeters@gemeentemaasgouw.nl
Regio Westelijke Mijnstreek			
Nuth, Schinnen, Beek, Valkenburg ad Geul	Sander van Daal	06 2519 0455	sc.van.daal@gmail.com
Sittard – Geleen, Stein	Peer Boselie	046 45 82 207	Peer.Boselie@gmail.com
Regio Heuvelland			
Maastricht, Meerssen	Toon Jenniskens	043 34 76 206	toon.jenniskens@ziggo.nl
Gulpen-Wittem, Voerendaal	Chris Willems	045 57 51 390	chr-willems@planet.nl
Margraten / Eijsden, Vaals	Hay van Boekhold	043 45 73 378	yahvanb@gmail.com
Regio Parkstad			
Heerlen	Harrie Kuijpers, <i>archivaris</i>	045 54 15 628	h.kuijpers@home.nl
Brunssum, Kerkrade, Landgraaf, Onderbanken, Simpelveld	Ed van Gelder	045 52 59 107	ed.van.gelder@online.nl

Inzegening kruis in Spaubeek (Heggerweg-Soppestraat-Kupstraat)